

UNIVERSITATEA DE ARTE DIN TÂRGU-MUREȘ
MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM
FACULTATEA DE ARTE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

L I C E Ţ Ă 2022

Programul de studiu: ARTELE SPECTACOLULUI - REGIE
DEPARTAMENTUL DE TEATRU, ARTE VIZUALE ȘI
MEDIA

CERINȚELE PENTRU EXAMENUL DE LICENȚĂ DIN SEȘIUNEA IUNIE 2022

Programul de studiu: ARTELE SPECTACOLULUI - REGIE

Proba I - Evaluarea cunoștințelor din domeniul științelor teatrale

- a) istoria și estetica teatrului;
- b) teoria artelor spectacolului – regie

– examen oral pe baza tematicii afișate

Proba II - Lucrarea de licență – teză în domeniul artelor spectacolului – regie, realizarea unui spectacol și susținerea concepției asupra spectacolului realizat în condiții de școală (lucrarea va conține minimum 30 pagini, la care se adaugă anexele și referatul îndrumătorului lucrării)

– examen practic, scris și oral

**Susținerea lucrării de licență va fi precedată de prezentarea publică a rolului, spectacolului, proiectului teatral etc.*

TEMATICA PROBEI I

a) Evaluarea cunoștințelor din domeniul științelor teatrale – Istoria teatrului:

1. Apariția teatrului: spectacologizarea și laicizarea cultului lui Dionysos;
2. Sensul dezvoltării tragediei la Eschil, Sofocle și Euripide;
3. Actulitatea tipologică a comediografiei lui Aristofan;
4. Teatrul medieval religios și profan;
5. “Fenomenul” Commedia dell’arte: Costume, măști, personaje tipice. Statutul social al actorilor și confreriile teatrale;
6. Resorturile psihologice ale personajelor din dramele pasionale de William Shakespeare (*Hamlet*, *Romeo și Julieta*, *Othello*, *Richard al III-lea*);
7. Molière și tipologiile sale proverbiale: zgârcitul (*Avarul*), fariseul (*Tartuffe*), donjuanul (*Dom Juan*);
8. Obsesia demascării conveniențelor sociale: H. Ibsen;
9. Teatrul realist rus: N.V. Gogol – *Revizorul*. Dramaturgia lui A.P. Cehov - trăsături specifice (*Pescărușul*, *Livada cu vișini*, *Trei surori*, *Unchiul Vanea*);
10. Articolul-program al revistei “Dacia literară” și impactul său asupra dramaturgiei românești între 1840 - 1918 (V. Alecsandri, B.P. Hasdeu, Al. Davila și B. Delavrancea);
11. Comicul de limbaj neologistic în dramaturgia lui V. Alecsandri și I. L. Caragiale;
12. Comediografia lui I.L. Caragiale: personajele fără calități și “frățietatea” lor, principiul existențial al “ambițului”, “verbiozitatea”, sensul moralei răsturnate a conflictului dramatic, proiectarea acțiunii dincolo de cortina finală și sensul « Caragialumii ».

BIBLIOGRAFIE GENERALĂ SELECTIVĂ

- Brădățeanu, Virgil - *Istoria literaturii dramatice românești și a artei spectacolului*, E.D.P., București, 1963;
- Ibid. - *Drama istorică națională*, E.P.L., București, 1966;
- Ibid. - *Comedia în dramaturgia românească*, Ed. Minerva, București, 1970;
- Berlogea, Ileana: *Istoria teatrului universal*, vol. I, Antichitatea. Evul Mediu. Renașterea, București, 1981;
- Berlogea, Ileana și colab.: *Idem*, vol. II, București, Clasicismul. Romantismul. Realismul, 1982;
- Berlogea, Ileana, *Teatrul românesc în secolul XX*, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000;
- Brădățeanu, Virgil, *Comedia în dramaturgia românească*, București, Editura Minerva, 1970;
- Brădățeanu, Virgil, *Drama istorică națională*, București, E.P.L., 1966;
- Brădățeanu, Virgil, *Istoria literaturii dramatice românești și a artei spectacolului*, București, E.D.P. 1979 (vol. I), 1982 (vol. II);
- Călinescu, George, *Istoria literaturii române de la origini până în prezent*, București, Editura Minerva, 1984;
- Ceuca, Justin, *Evoluția formelor dramatice*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 2002;
- Ciopraga, Constantin, *Literatura română între 1900-1918*, Iași, Editura Junimea, 1972;
- Crohmălniceanu, Ovid S., *Literatura română între cele două războaie mondiale*, vol. III, București, Editura Minerva, 1973;
- Deleanu, Horia, *Teatru – antiteatru – teatru*, București, Editura Cartea Românească, 1972;
- Drimba, Ovidiu, *Istoria literaturii universale*, vol. I-II, București, Editura “Saeculum și Vestala”, 1999;
- Drimba, Ovidiu, *Istoria teatrului universal*, București, Editura “Saeculum și Vestala”, 2000;

- Drimba, Ovidiu, *Etapele tragediei grecești*. În: Eschil, Sofocle, Euripide, *Teatru*, București, 1968;
- Dumitriu, Corneliu, *Arheologia dramelor shakespeariane; Tragediile*, București, Editura Alfa, 1996;
- Fanache, Vasile, *Caragiale*, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1984;
- Frenkian, Aram, *Înțelesul suferinței umane la Eschil, Sofocle și Euripide*, București, E.L.U., 1969;
- Gheorghiu, Octavian (și Silvia Cucu pt. vol. II), *Istoria teatrului universal*, I-II, București, E.D.P., 1963-1966;
- Haig, Aterian, *Molière*, București, Editura Ararat, 1995;
- Iorgulescu, Mircea, *Eseu despre lumea lui Caragiale*, București, Editura Cartea Românească, 1988;
- Iorgulescu, Mircea, *Marea trăncăneală*, București, Editura Fundației Culturale Române, 1994;
- Knight, Willson G., *Studii shakespeariane*, București, Editura Univers, 1975;
- Kott, Jan, *Shakespeare, contemporanul nostru*, București, E.L.U., 1969;
- Lăzărescu, Dan A., *Introducere în shakespeareologie*, București, Editura Univers, 1974;
- Levițchi, Leon, *Studii shakespeariane*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1974;
- Mândra, Vicu, *Istoria dramaturgiei românești*, vol I, București, Editura Minerva, 1985;
- Masoff, Ion, *Teatrul românesc*, (6 Vol.) București, Editura Minerva, 1968-1976;
- Modola, Doina, *Dramaturgia românească între 1900-1918*, Cluj-Napoca, Editura Dacia, 1983;
- Munteanu, Gheorghe, *Istoria literaturii române. Epoca marilor clasici*, București, E.D.P., 1980;
- Pandolfi, Vito, *Istoria teatrului universal*, București, Editura Meridiane, 1971;
- Popescu, Marian, *Oglinda spartă*, București, Editura Unitext, 1997;
- *Ibidem*, *Teatrul ca literatură*, Ed. Eminescu, București, 1987.
- Platon, Maria, *Dacia literară (destinul unei reviste, viața unei capodopere)*, Ed. Junimea, Iași, 1974., Iași, Junimea, 1974;
- Rotaru, Ion - *O istorie a literaturii române* (3 vol.), Ed. Minerva, București, 1979 – 1985.
- Rădulescu, Mihai, *Shakespeare, un psiholog modern*, București, Editura Albatros, 1979;
- Rotaru, Ion, *O istorie a literaturii române*, București, Editura Minerva, 1979-1985;
- Stamatoiu, Cristian, „*Caragialumea*” – *matrice și prefigurare*, Târgu-Mureș, Editura Universității de Artă Teatrală, 2003;
- Stamatoiu Cristian, *Istoria antropologică a activării reflexului teatral*, Eikon / Școala Ardeleană, București / Cluj-Napoca, 2015.
- Thoorens, Leon, *Dosarul Molière*, București, Editura Univers, 1977;
- Vasiliu, Mihai, *Istoria teatrului românesc*, București, E.D.P., 1995;
- XXX, *Istoria teatrului în România*, (3 vol.), București, Editura Academiei RSR, 1968-1973;
- Zamfirescu, Ion, *Istoria universală a teatrului*, I-III, București, 1958-1968.

BIBLIOGRAFIA SUPLIMENTARĂ

1. Platon, Maria, *Dacia literară (destinul unei reviste, viața unei capodopere)*, Ed. Junimea, Iași, 1974., Iași, Junimea, 1974, *in extenso*;
2. Stamatoiu, Cristian, *Etimologii populare „francoafone” în dramaturgia românească („Filierea” cazurilor: V. Alecsandri, I. L. Caragiale și extensia spre E. Ionescu) / Des fausses étimologies « franco-aphones » dans la dramaturgie roumaine (« La filière » des cas de : V. Alecsandri, I. L. Caragiale et l’extension vers E. Ionescu)*, ARTES, Iași, 2015, pp. 7 – 18 și, respectiv, pp. 65 – 77;
3. Stamatoiu, Cristian, „*Caragialumea*” – *matrice și prefigurare*, Târgu-Mureș, Editura Universității de Artă Teatrală, 2003, pp. 32 – 114;

4. Stamatoiu, Cristian, *Istoria antropologică a activării reflexului teatral*, Eikon / Școala Ardeleană, București / Cluj-Napoca, 2015, pp. 76 – 259.

TEMATICA PROBEI I

a) Evaluarea cunoștințelor din domeniul științelor teatrale - Estetica teatrului:

1. Acordul spectacular.
2. Anamorfoza teatrală.
3. Autoreferențialitatea teatrală.
4. Cronotopul teatral.
5. Energia în arta teatrului.
6. Identificarea și distanțarea în teatru.
7. Intenția – de la expresie artistică la sens și impresie estetică.
8. Judecata de gust – judecata estetică.
9. Mimesis în arta actorului.
10. Originea „intelectuală” a teatrului.
11. Originea formei estetice. Teoria naturalistă și mimetică în arta teatrului.
12. Raționalitatea și sensibilitatea creării și receptării spectacolului de teatru.
13. Real și imaginar în arta teatrului.
14. Textocentrism vs. scenocentrism
15. Tragic, dramatic, comic: diferențieri estetice.

BIBLIOGRAFIE:

- ARISTOTEL, *Poetica*, Ed. Academiei, 1965;
- BÉRES, András, *Text și spectacol*, Ed. Academos, Târgu-Mureș, 2000;
- BORIE, Monique, *Antonin Artaud. Teatrul și întoarcerea la origini*, Unitext-Polirom, București, 2004;
- CRIȘAN, Sorin, *Jocul nebunilor* [Studiu critic], prefață de Laura Pavel, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2003 (Premiul Național 2003 oferit de Ministerul Culturii și Cultelor);
- CRIȘAN, Sorin, *Sublimul trădării. Pentru o estetică a creației teatrale*, București, Ed. Ideea Europeană, 2011;
- CRIȘAN, Sorin, *Teatru și cunoaștere*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2008;
- CRIȘAN, Sorin, *Teatru, viață și vis. Doctrină regizorală* (Studii), Cluj-Napoca, Ed. Eikon, 2004;
- CRIȘAN, Sorin, *Teatrul de la rit la psihodramă*, Cluj-Napoca, Ed. Dacia, 2007;
- HARTMANN, Nicolai, *Estetica*, Ed. Univers, București, 1974;
- HEGEL, Georg Wilhelm Friedrich, *Prelegeri de estetică*, Traducere de D. D. Roșca, Ed. Academiei, București, 1966;
- HUIZINGA, Johan, *Homo ludens. Încercare de determinare a elementului ludic al culturii*, traducere din olandeză de H. R. Radian, prefață și notă bibliografică de Gabriel Liiceanu, București, Ed. Humanitas, 2018;
- KANT, Immanuel, *Critica facultății de judecare*, Traducere de Vasile Dem. Zamfirescu și Alexandru Surdu, Ed. Științifică și enciclopedică, București, 1981;
- LIICEANU, Gabriel, *Tragicul. O fenomenologie a limitei și depășirii*, ediția a 3-a, rev., București, Ed. Humanitas, 2005;

- NIETZSCHE, Friedrich, *Nașterea tragediei* [1872], traducere de I. Dobrogeanu Gherea, I. Herdan, în: *De la Apollo la Faust*, Antologie de V. E. Mașek, Ed. Meridiane, București, 1978;
- PLATON, *Banchetul*, Opere, Ed. IRI, 1993;
- PLATON, *Hippias Maior*, Opere II, Ed. St. Enc, 1976;
- PLATON, *Phaidros*, Opere IV, Ed. St. Enc, 1983;
- PLATON, *Republica*, Cartea a X-a, în Opere V, Ed. St. Enc., 1986;
- PLATON, *Sofistul*, în Opere VI, Ed. St. Enc, 1989.
- SABADOȘ, Sabin, *Estetica și misterul frumosului*, București, Ed. Eikon, 2019;
- UBERSFELD, Anne: *Termenii cheie ai analizei teatrale*, Ed. Institutul European, Iași, 1999;
- VIANU, Tudor, *Estetica*, Ed. Orizonturi, București, 2010;

TEMATICA PROBEI I

b) Evaluarea cunoștințelor din domeniul științelor teatrale - Teoria artelor spectacolului – regie:

1. Aspecte ale conflictului în piesa de teatru: A. Preocuparea fundamentală a regizorului – detectarea fondului principal de idei al piesei și reliefarea prin spectacol a rețelei conflictului. B. Conflictul principal, cel secundar și cel interior. C. Relațiile dintre personaje. Praguri care marchează evoluția unui personaj în funcție de evoluția conflictului.

2. Personajul în spectacolul de teatru: A. Metode de caracterizare a personajelor în teatru: Prin dialog, prin acțiune fizică, prin ambianța și mediul înconjurător, prin detalii semnificative (aspect fizic, costum, machiaj, ticuri, etc.) B. Relația dintre personajele principale, secundare și episodice în teatru. Evoluția relațiilor dintre personaje. C. Distribuția – act de creație.

3. Particularități de receptare a artei teatrale: A. Caracterul direct, viu, al spectacolului de teatru. B. Interferența creației teatrale cu psihologia spectatorului. Contactul direct interpret – spectator. C. Durata spectacolelor, modalități de prezentare.

4. Documentarea regizorală în vederea realizării spectacolelor de teatru: A. Căutarea sistemului de referință asupra autorului, epocii sale și a epocii pe care o reflectă opera. B. Spectacole importante realizate cu același text dramatic, consemnate în istoria artei spectacolului de teatru. C. Preluarea creatoare a informațiilor obținute.

5. Concepția regizorală – bază a realizării spectacolelor de teatru: A. Atitudinea regizorului față de tema, ideea și mesajul textului dramatic. B. Atitudinea regizorului față de ideile textului dramatic exprimată prin mijloace specifice actului teatral. C. Posibile modificări aduse textului dramatic în funcție de concepția regizorală.

6. Spațiul de joc al spectacolului de teatru: A. Loc teatral, loc scenic, loc de joc. B. Arhitectura edificiului teatral. Arhitectura sălii de spectacol – expresie a segregăției sau a unificării. C. Problema frontului de contact, problemă esențială a comunicării interpret – spectator.

7. Reflectarea artistică a psihologiei umane, preocupare primordială a artei teatrale: A. Psihologia ca știință de cercetare a omului. Psihologia și arta. B. Funcția de reflectare a teatrului.

Sondarea și evidențierea elementelor mai puțin perceptibile ale realității. Realitatea psihică, realitatea interioară. C. Efectul și cauza, „motoare” pentru acțiunile personajelor teatrale.

8. Libertatea și dependența regizorului între parametrii marelui text clasic: A. Regizorul nu e un muzeograf, un anticar, ci un creator cu mijloace specifice. B. Dramaturgul- creator al textului; regizorul - creator al spectacolului.

9. Elemente vizuale relativ fixe: A. Costumul. Recuzita. Legătura stilistică dintre costum și decor. B . Determinările pe care le impune costumul asupra atitudinii și mișcării actorului în scenă. C . Funcțiile recuzitei în spectacol.

10. Expresia corporală a actorului: A. Vizualitatea actului teatral. Dubla corporalitate a actorului; polisemia virtuală a trupului actorului. B. Pericolul parazitării expresiei vocale de către expresia corporală. C. Compoziția regizorală în folosirea expresivității corporale.

11. Noțiunile de experiment și de avangardă: A. Căutările de fond în opoziție cu goana după performanțe formale. B. Căutări privind problemele esențiale ale contemporaneității. C. Unitatea formă-conținut în teatru modern. D. Modernitate și modernism. Modele și mode.

BIBLIOGRAFIE:

- ARTAUD Antonin, *Teatrul și dublul său*, Editura Echinox, Cluj-Napoca 1997;
- BANU, George, *Peter Brook. Spre teatrul formelor simple*, Editura Unitext, București, 2005;
- BERGER Rene, *Artă și comunicare*, Editura Meridiane, București, 1976;
- BRECHT Bertolt, *Scrieri despre teatru*, Colecția „Eseuri”, Editura Univers, București 1977;
- BROOK, Peter, *Spațiul gol*, Editura Unitext, București, 1997;
- CRISTEA Mircea, *Teatrul experimental contemporan*, Ed. Did. și Pedagogică, R.A.București 1996;
- DELEANU Horia, *Modernitatea teatrului* Editura Dacia Cluj-Napoca 1983;
- GROTOWSKI, Jerzy, *Spre un teatru sărac*, Editura Unitext, București, 1998;
- GASSNER John, *Formă și idee în teatrul modern*, Editura Meridiane, București, 1972;
- GORCEAKOV N., *Lecțiile de regie ale lui K. S. Stanislavski*, Ed. de Stat Lit.și A, București, 1955;
- HOGARTH, William, *Analiza frumosului*, Editura Meridiane, București, 1981;
- MĂCIUCĂ Constantin, *Teatrul și teatrele*, Editura Eminescu, București, 1989;
- MICHELI, De Mario, *Avangarda artistică a secolului XX*, Editura Meridiane, București, 1966;
- RĂDULESCU Mihai, *Stilistica spectacolului. Elemente de stilistică antropologică în teatru*, Editura Junimea, Iași, 1985;
- SAVA Ion, *Teatralitatea teatrului*, Editura Eminescu, București, 1981;
- SCHECHNER Richard, *Despre structura spațială în teatrul total*, din rev. Educational Theatre Journal nr.4 1971;
- TOBOȘARU Ion, *Introducere în estetica teatrului contemporan*, IATC București, 1981;
- VÎGOTSKI L.S. *Psihologia artei*, Editura Univers, București, 1973;
- ZAMFIRESCU Ion, *Teatru și umanitate*, Editura Eminescu, București, 1975.

Informații despre licență se pot obține la secretariatul universității, din Târgu-Mureș, str.Köteles Sámuel, nr.6 și la telefonul 0265-266281.

❖ **ADRESA UNIVERSITĂȚII**
Universitatea de Arte

540057 Târgu-Mureș, Str. Sámuel Köteles, nr. 6

Tel: 0265-266281, 260362, Fax: 0265-266281

E-mail: uat@uat.ro

Web: www.uat.ro

Director Departament,
Prof.univ.dr.habil. Daniela LEMNARU